

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobců: a) nprap. D. B., b) prap. T. B., c) ppor. R. B., d) pprap. J. B., e) nprap. D. Č., f) pprap. J. Č., g) ppor. M. Č., h) nprap. M. Č., i) ppor. J. E., j) nprap. E. G., k) prap. P. G., l) pprap. M. H., m) pprap. Bc. M. H., n) prap. M. H., o) prap. D. I., p) prap. A. J., q) prap. J. K., r) prap. L. K., s) nprap. B. M., t) prap. T. M., u) ppor. Z. M., v) nprap. J. M., w) prap. Bc. R. M., x) ppor. J. O., y) nprap. Č. P., z) nstrm. I. P., aa) pprap. J. P., ab) ppor. P. P., ac) prap. T. P., ad) pprap. M. P., ae) pprap. M. P., af) prap. L. R., ag) nstrm. R. R., ah) nprap. P. S., ai) pprap. L. S., aj) prap. J. S., ak) nprap. J. S., al) prap. J. S., am) ppor. M. S., an) ppor. V. S., ao) ppor. P. Š., ap) pprap. P. Š., aq) ppor. J. Š., ar) pprap. Ing. P. Š., as) nprap. Z. Š., at) prap. D. Š., au) ppor. P. Š., av) nprap. M. T., aw) prap. L. V., ax) prap. A. V., ay) pprap. J. V., az) prap. R. V., ba) pprap. B. W., bb) nstrm. M. Z., bc) nprap. J. Z., bd) prap. M. Z., všichni zastoupeni Mgr. Zdeňkem Honzíkem, advokátem, se sídlem Rooseveltova 16, Plzeň, proti žalovanému: **Generální ředitel Vězeňské služby České republiky**, se sídlem Soudní 1627/1a, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobců a), b) a d) až bd) proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2024, č. j. 43 Ad 2/2023-83,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobců a), b), d) - f), i), l) - p), s) - x), z), aa), ac) - ao), ar) - at) a av) - bd) **se zamítá.**
- II. Zpětvezetí kasační stížnosti žalobců g), h), j), k), q), r), y), ab), ap), aq) a au) **se bere na vědomí.**
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti žalobců a), b), d) - f), i), l) - p), s) - x), z), aa), ac) - ao), ar) - at) a av) - bd) **nepřiznává.**
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žalobců g), h), j), k), q), r), y), ab), ap), aq) a au).

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobci a), b) a d) až bd) (dále jen „stěžovatelé“) domáhali zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu Praze (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 4. 2023, č. j. VS-103704-9/ČJ-2022-80000L-51ODV (dále jen „rozhodnutí žalovaného“). Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatelů a potvrdil rozhodnutí ředitele Věznice Oráčov (dále jen „ředitel věznice“) ze dne 27. 4. 2022, č. j. VS-192027-59/ČJ-2021-802620 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím ředitel věznice rozhodl o žádostech stěžovatelů ze dne 29. 10. 2021 o proplacení přiměřené doby na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 3 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), vykazované služebním orgánem jako přestávky na jídlo a odpočinek dle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru za období od 19. 10. 2018 do 19. 10. 2021 (dále také „rozhodné období“) tak, že řízení o žádosti některých stěžovatelů za určité období zastavil (výroky I. a II. prvostupňového rozhodnutí) a ve zbytku žádosti zamítl, neboť přestávky na jídlo a odpočinek byly stěžovateli řádně čerpány (výroky III. a IV. prvostupňového rozhodnutí).

[2] V **žalobě** stěžovatelé namítli, že nejsou dodržována ustanovení týkající se přestávky na jídlo a odpočinek; žalovaný nerespektoval § 180 zákona o služebním poměru, a proto otázka čerpání přestávek na jídlo a odpočinek nebyla správně vyhodnocena. Jde-li o oddělení výkonu trestu, stěžovatelé namítli, že se jedná o stanoviště pevná a pohyblivá, přičemž jejich počet je upraven rozpisem dozorčích stanovišť. Dozorci se stravují v jídelně nebo si donesou stravu vlastní, avšak v době konzumace neodkládají výstroj. Čas na stravování dle stěžovatelů neodpovídá § 60 zákona o služebním poměru. V případě jakékoliv mimořádné události musí okamžitě ukončit stravování a dostavit se na určené místo. Při odchodu na jídlo dozorčí stanoviště nepředávají žádnému dalšímu příslušníkovi a doba, po kterou konzumují stravu, není evidována v knize předání a převzetí služby. Odchod z oddílu je pouze nahlášován inspektorovi dozorčí služby. Po dobu konzumace stravy není na oddíle po dobu nepřítomnosti dozorce dozor vykonáván a pokud by došlo k jakékoliv mimořádné události, následky by nesl dozorce, neboť opustil svěřený úsek služby bez vystřídání. Na oddělení vězeňské stráže jsou příslušníci velení k ostraze objektu, přičemž jsou rozděleni do strážních směn a služba je vykonávána nepřetržitě ve dvanáctihodinových cyklech. Ostraha je specifikována v rozpisu strážních stanovišť, na která jsou příslušníci veleni na základě denního rozkazu vedoucího oddělení. Po celou dobu výkonu služby strážní nemají předepsanou žádnou přestávku na jídlo a odpočinek. Služba v eskortní směně je realizována v osmihodinových směnách. Na tomto úseku rovněž přestávka na jídlo a odpočinek není čerpána po celou dobu (30 minut) a někdy není čerpána vůbec, přesto je příslušníkům z pracovní doby přestávka odečtena.

[3] Dle stěžovatelů není podstatné, že je jim v některých případech po dobu nezbytně nutnou umožněno stravování, jsou-li po celou dobu „přestávky“ veleni na strážním či dozorčím stanovišti, které nikomu nepředávají, a stále vykonávají činnost dle interních právních norem a rozpisu strážních, resp. dozorčích stanovišť. Žalovaný neakceptoval povinnost stěžovatelů strážní a dozorčí stanoviště neopustit, aniž by byli vystřídání a předali dané stanoviště jinému příslušníkovi a tato předání (případně převzetí) řádně zaznamenali v knize předání a převzetí služby. K žádnému střídání v době služby nedochází. Stran příloh

pokračování

denních rozkazů, v nichž jsou nařízeny přestávky na jídlo a odpočinek, stěžovatelé namítli, že většina z nich ve správním řízení prohlásila, že o takových přílohách nemají povědomí, nejsou součástí denního rozkazu a neměli možnost se s těmito přílohami seznámit.

[4] **Krajský soud** žalobu neshledal důvodnou a zamítl ji. Krajský soud konstatoval, že se správní orgány obsáhle zabývaly všemi podstatnými kritérii pro posouzení věci; stěžovatelům naproti tomu vytkl, že jejich námitky nejsou dostatečně konkrétní. V této souvislosti krajský soud upozornil na to, že zástupce stěžovatelů vznáší podobné obecné námitky rovněž v dalších obdobných typech sporů; argumentace stěžovatelů je dle krajského soudu paušální a vůbec nezohledňuje trvání služebních poměrů konkrétních stěžovatelů. Podle krajského soudu se ředitel věznice důkladně zabýval povahou jednotlivých stanovišť na obou odděleních, která jsou v rámci Věznice Oráčov zřízena, a vysvětlil rozdíly mezi pevnými a pohyblivými stanovišti. Denními rozkazy se ředitel věznice zabýval toliko namátkově, a to v souladu s judikaturou soudů; ve všech namátkově prostudovaných případech přitom ředitel věznice konstatoval buď to, že prokazatelně došlo k řádnému čerpání přestávky, anebo že k řádnému čerpání přestávky sice nedošlo, ale dotyčnému příslušníkovi byl čas, při němž plnil své povinnosti, řádně proplacen. Tyto závěry nebyly dle krajského soudu stěžovateli v žalobě zpochybněny.

[5] Žalobní námitku, že ve věznici fakticky nedochází k čerpání „plnohodnotných“ přestávek, krajský soud neshledal důvodnou. Skutečnost, že stěžovatelé jsou po celou dobu výkonu služby v kompletním vystrojení podle krajského soudu nevylučuje možnost řádného čerpání přestávky. Povinnost podílet se na řešení mimořádných událostí v době čerpání přestávky dle krajského soudu nepředstavuje natolik citelné omezení, které by mohlo objektivně významně ovlivnit možnost stěžovatelů volně nakládat s časem během přestávky. K námitce že stěžovatelé nemohou přestávku čerpat mimo objekt věznice, krajský soud uvedl, že přestože jim to žádný právní předpis výslovně nezakazuje, z praktických důvodů se přestávka zpravidla tráví přímo ve věznici; to však samo o sobě nezakládá stěžovatelům nárok na proplacení vykázaných přestávek jako přiměřených dob na jídlo a odpočinek.

[6] V **kasační stížnosti** stěžovatelé namítají kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelé namítají nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu; krajský soud dle nich vycházel toliko z vyjádření ředitele věznice, respektive z vyjádření žalovaného. Tato vyjádření však nejsou opřena o žádný důkazní prostředek. Zásadní pochybení krajského soudu stěžovatelé spatřují v interpretaci pojmu střídání strážních a dozorcích stanovišť. Při střídání stanovišť je dle stěžovatelů jednoznačně určen čas patnácti minut na předávání a přebírání stanoviště; při jakémkoliv předání či převzetí stanoviště musí být do knihy předání a převzetí služby činěn zápis parafovaný předávajícím a přebírajícím. Ve spisu se navíc nevyskytuje zápis do knihy předání a převzetí služby vyjma předání a převzetí služby na počátku a na konci směny. Stěžovatelé konstatují, že k žádnému střídání služby na strážních a dozorcích stanovištích nedochází. Střídání na stanovištích je navíc podle stěžovatelů vyloučeno i tím, že žádný z příslušníků není oprávněn vykonávat službu na dvou stanovištích najednou. Pokud by ke střídání opravdu došlo, muselo by stanoviště být předáváno střídajícímu příslušníkovi, což obsahuje vedle předání veškeré dokumentace i

sčítací a fyzickou prověrku odsouzených; takové střídání by trvalo až 2 hodiny. Ke střídání reálně nedocházelo, neboť službu nebylo komu předat.

[7] Stěžovatelé namítají, že příkazem vedoucího oddělení byli nuceni na listinu k čerpání přestávky na jídlo a odpočinek uvést parafu. Na této listině přitom není uveden žádný příslušník, který by za daný úsek v danou chvíli odpovídal. Vzhledem k tomu, že k čerpání přestávky na jídlo a odpočinek nebyl dán žádný rozkaz či nařízení, řídí se strážní nebo dozorcí na jednotlivých pracovištích nařízením žalovaného č. 5/2016, podle něhož nesmí dozorce opustit stanoviště, dokud není vystřídán nebo odvolán. Tuto skutečnost krajský soud nevzal na vědomí.

[8] Stěžovatelé trvají na tom, že výkon jejich služby nebyl přerušen za účelem čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, když po celou dobu konzumace stravy odpovídají v plném rozsahu za stanoviště, na které jsou veleni denním rozkazem. Stěžovatelé namítají, že příloha denních rozkazů je fiktivní a byli nuceni ji podepsat, aniž by přestávku čerpali. Stěžovatelé dále zpochybňují, že jim byl vydán příkaz hlásit počátek a konec přestávky na jídlo a odpočinek. Závěry krajského soudu jsou dle názoru stěžovatelů v rozporu s realitou.

[9] Žalovaný se ve **vyjádření ke kasační stížnosti** ztotožnil se závěry krajského soudu. V projednávané věci bylo prokázáno, že stěžovatelé coby příslušníci Vězeňské služby byli zařazeni na různých pozicích, mohli čerpat a skutečně i čerpali ve službě přestávky na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. Za tímto účelem mohli službu přerušit a přestávky na jídlo a odpočinek čerpat dle svého uvážení s přihlédnutím k charakteru služby a místu, kde službu vykonávali. Pokud jde o záznamy o předání a převzetí stanovišť v knize předání a převzetí, tyto skutečnosti musí být zapsány na začátku a na konci služby, nikoliv při opuštění stanoviště pro účely čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, které příslušníci opouštějí na pokyn a se souhlasem či vědomím jejich nadřízeného, a to v souladu s vnitřními předpisy. Tvzení, že příslušníci podepisují listinu k čerpání přestávky na příkaz vedoucích oddělení, je dle žalovaného účelové. Nařízení žalovaného č. 5/2016 má dopad toliko na službu dozorců. Pokud jde o zavedení funkce příslušníka „střídače“, tato nutnost již byla judikaturou Nejvyššího správního soudu popřena. Jednotlivé pozice jsou dle žalovaného vzájemně zastupitelné. Stěžovatelé neprokázali, že by jim bylo znemožněno přestávku na jídlo a odpočinek čerpat.

[10] **Nejvyšší správní soud** přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnými osobami, neboť stěžovatelé byli účastníky řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a jsou zastoupeni advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[11] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost **není** důvodná.

pokračování

[13] Stěžovatelé v kasační stížnosti namítají nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud se musel nejprve zabývat touto námitkou, neboť nepřezkoumatelnost rozhodnutí představuje takovou vadu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatelé nenamítali, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost přitom není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatelů o tom, jak měl krajský soud rozhodnout, respektive jak podrobně měl být rozsudek odůvodněn (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24). Nutno zdůraznit, že otázku nepřezkoumatelnosti Nejvyšší správní soud posuzuje zdrženlivě (viz rozsudek ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-23). Nepřezkoumatelnost může být způsobena buďto nedostatkem důvodů nebo nesrozumitelností.

[14] Podle stěžovatelů není zřejmé, z jakých důkazů při rozhodování krajský soud vycházel, vyjádření ředitele věznice a žalovaného není dle nich podpořeno žádným důkazem, přesto soud na jejich argumentaci přistoupil. Nejvyšší správní soud musí podotknout, že stěžovatelé v žalobě neoznačili žádné konkrétní důkazy na podporu svých tvrzení ani k vyvrácení závěrů žalovaného, jimiž by se krajský soud musel zabývat. Za takové označení důkazů přitom nelze považovat letmý odkaz na ředitelem věznice provedené důkazy (např. „výpovědi účastníků“ nebo „rozpis dozorcích stanovišť“) bez jejich bližší specifikace (ať už ve vztahu ke konkrétnímu stěžovateli, stanovišti nebo časovému období). S ohledem na množství důkazů, které byly v průběhu správního řízení provedeny, a také s ohledem na rozsah projednávané věci, kdy žádost podalo původně 58 příslušníků, kteří ve věznici Oráčov působili v různých časových obdobích na rozličných úsecích a pozicích s různorodým obsahem činnosti, je pak zcela na místě trvat na tom, aby stěžovatelé byli ve svých námitkách a důkazních návrzích přesní a konkrétní. Mimoběžná je také kasační námitka stěžovatelů, že krajský soud vycházel toliko z *vyjádření* ředitele věznice a žalovaného. Krajský soud vycházel především z rozhodnutí (nikoliv z vyjádření) správních orgánů. Ředitel věznice v průběhu prvostupňového řízení provedl celou řadu důkazů, na které však stěžovatelé nebyli schopni konkrétně reagovat. Žalovaný i krajský soud tyto závěry potvrdili, a to s přihlédnutím k obecné a šablonovité argumentaci stěžovatelů. Krajský soud přitom označil důkazy, které byly pro posuzovanou věc stěžejní (bod 71. napadeného rozsudku) a proti nimž stěžovatelé nic nenamítají ani v kasační stížnosti.

[15] Nejvyšší správní soud podotýká, že rozsah reakce soudu na konkrétní námitky je, co do šíře odůvodnění, spjat s otázkou hledání míry, proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-13), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) lze akceptovat odpověď implicitní, což připouští i Ústavní soud (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09). Tyto požadavky na odůvodnění rozsudek krajského soudu splňuje. Jeho závěry považuje Nejvyšší správní soud za srozumitelné a dostatečně odůvodněné, a to zejména s přihlédnutím k žalobním námitkám stěžovatelů, které se nesly toliko v obecné rovině. Krajský soud podstatu námitek stěžovatelů vypořádal. V této souvislosti Nejvyšší správní soud podotýká, že kvalita žaloby předurčuje kvalitu a obsah rozhodnutí soudu (k tomu srov. např. rozsudek

Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2009, č. j. 7 As 73/2008-65). Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).

[16] K věci samé Nejvyšší správní soud předepisuje, že nastolenými otázkami, které vyvstaly v jiných řízeních, jejichž účastníky byli příslušníci Vězeňské služby České republiky, zastoupeni stejným právním zástupcem jako nyní, se již ve své judikatuře mnohokrát zabýval (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2025, č. j. 5 As 267/2023-49, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2025, č. j. 6 As 120/2024-52). V nyní souzené věci přitom stěžovatelé uplatnili obecné a šablonovité námitky, jako se objevují v těchto řízeních (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2025, č. j. 5 As 267/2023-49, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2024, č. j. 6 As 55/2023-44). Takové námitky s ohledem na jejich nekonkrétnost nemohly Nejvyšší správní soud vést k jinému posouzení věci a Nejvyšší správní soud proto neshledal důvod odchýlit se od svých dříve vyslovených závěrů. Nutno podotknout, že stěžovatelé ani neuvedli svá služební zařazení pro rozhodné období, ani nespecifikovali, ve kterých případech mělo dojít k nezákonnému odečtení přestávky na jídlo a odpočinek z vykonané služby.

[17] Podle § 60 zákona o služebním poměru platí:

- (1) Příslušník má nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak,*
a to při trvání směny
a) do 9 hodin v rozsahu 30 minut,
b) nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut.
(2) Přestávka ve službě na jídlo a odpočinek se nezapočítává do doby služby.
(3) Jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.

[18] Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, zákon o služebním poměru rozlišuje dva režimy čerpání doby na jídlo a odpočinek. První režim podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru se uplatní, je-li služba přerušitelná. V takovém případě má příslušník nárok na přestávku na jídlo a odpočinek v zákonem stanoveném rozsahu, která se nezapočítává do doby služby, a za kterou mu nenáleží služební příjem. Druhý režim podle § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru se vztahuje na nepřerušitelnou službu. Nelze-li výkon služby přerušit, musí být příslušníkům i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek, která se započítává do doby služby a za kterou příslušníkům náleží služební příjem. O tom, zda je služba přerušitelná, či nikoli, nerozhoduje pouze samotná její náplň (povaha plněných služebních úkolů), tedy to, zda je potřeba službu vykonávat nepřetržitě. Rozhodující jsou také okolnosti výkonu služby na konkrétním pracovišti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2024, č. j. 10 As 325/2023-48).

pokračování

[19] K posouzení možnosti čerpat přestávku na jídlo a odpočinek podle § 60 zákona o služebním poměru je v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu nezbytné posoudit jak formální, tak faktickou stránku věci. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2025, č. j. 6 As 104/2024-78, přitom plyne, že *„není nezbytné, aby vnitřní předpisy stanovovaly právo na čerpání přestávek, či snad upravovaly způsob, jakým se příslušníci mohou v době přestávky chovat (jak ji mohou trávit). Podstatné je, že čerpání přestávek předvídá zákon o služebním poměru.“*

[20] Pro posouzení věci je klíčová otázka, zda v období označeném stěžovateli, měla jejich služba ve Věznici Oráčov nepřerušitelný charakter, či nikoliv. Jak Nejvyšší správní soud dovodil v rozsudku ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-49, důvody, pro které nelze přestávku ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru čerpat, a výkon služby je tak třeba považovat za nepřerušitelný ve smyslu § 60 odst. 3 téhož zákona, mohou spočívat nejen v samotném charakteru vykonávané služby, ale i v dalších okolnostech, které se mohou v jednotlivých případech poměrně výrazně odlišovat. V rozsudku ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 As 89/2021-65, Nejvyšší správní soud vysvětlil, že účelem § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru je poskytnutí přestávky na jídlo a oddech, což v případě příslušníků Vězeňské služby ČR znamená přerušování služby. Aby bylo možné konstatovat, že výkon služby příslušníků lze přerušit, musí být příslušníkům umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nezpochybnitelným způsobem, formálně v souladu s právními předpisy a služebními předpisy, případně rozkazy tak, aby bylo zřejmé, že po celou dobu přestávky nemusí v zásadě plnit žádné služební povinnosti a úkoly spojené se stanovišti, na která jsou veleni, a mohou se věnovat pouze tomu, aby se najedli a odpočinuli si. To není popřeno samotnou skutečností, že se ve zcela výjimečných případech aktivuje jejich zákonná zakročovací povinnost. Čerpání přestávek na jídlo a odpočinek musí také fakticky umožňovat pracovní prostředí a vytíženost příslušníků. Příslušník má tedy nárok na to, aby mu v mezích daného ustanovení byla poskytnuta přestávka na jídlo a odpočinek, přičemž k proplacení neposkytnuté přestávky lze přistoupit jen za situace, v níž nebylo poskytnutí přestávky objektivně možné. Zákon o služebním poměru také počítá v § 60 odst. 3 s tím, že existuje služba, jejíž výkon nemůže být přerušen, a při výkonu takové služby nárok příslušníka v možnostech čerpání přestávky určitým způsobem omezuje. Dále Nejvyšší správní soud dovodil, že tomu, aby čas poskytnutý příslušníkům jako přestávka ve službě na jídlo a odpočinek splňoval požadavky § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, nebrání ani určitý diskomfort při čerpání přestávky v jídelně (praktická nemožnost opustit budovu a skutečnost, že příslušník na sobě v budově musí mít služební úbor a vysílačku), ani skutečnost, že na některých odděleních je přestávka čerpána přímo na stanovišti, aniž by byl příslušník vystřídán.

[21] Formálním (normativním) zakotvením problematiky čerpání přestávky na jídlo a oddech se ředitel věznice ve svém rozhodnutí zabýval na s. 52 až 54 společně pro oddělení výkonu trestu a oddělení vězeňské stráže a na dalších stranách se zabýval problematikou střídání strážů zvláště na oddělení výkonu trestu a oddělení vězeňské stráže. Lze shrnout, že problematika čerpání přestávky na jídlo a odpočinek u příslušníků je upravena v celé řadě předpisů. Především lze zmínit nařízení generálního ředitele č. 68/2017 a na něj navazující nařízení věznice Oráčov, kterými se upravují některé podrobnosti k době služby, rozvrhu

směn a čerpání dovolené, konkrétně nařízení ředitele věznice č. 24/2018 a č. 50/2020. V obou posledně zmíněných nařízeních je shodně stanoveno, že čerpání přestávek eviduje vrchní inspektor strážní služby nebo inspektor strážní služby a inspektor dozorčí služby v příloze denního rozkazu vedoucího oddělení vězeňské stráže a oddělení výkonu trestu; nařízení rovněž stanoví čas čerpání přestávky. Specifika výkonu dozorčí služby na oddělení výkonu trestu stanovuje nařízení generálního ředitele č. 5/2016; toto nařízení rovněž stanoví povinnost vést knihu předání a převzetí služby. Jde-li o oddělení vězeňské stráže, ředitel věznice vysvětlil, že stran střídání stráží během čerpání přestávek se aplikuje nařízení generálního ředitele č. 23/3014 a č. 33/2019, přičemž střídání se rovněž eviduje v přílohách denních rozkazů.

[22] Samotné naplánování přestávky v denních rozkazech, společně s obecnou úpravou v zákoně a vnitřních předpisech představuje dostatečný formální (normativní) podklad pro umožnění čerpání přestávky na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. Skutečnost, že přestávky byly formálně vykazovány jako zákonné přestávky na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, potvrzuje též existence evidence čerpání přestávek, jejíž správnost sami stěžovatelé stvrzovali svými podpisy. Nejvyšší správní soud již v minulosti konstatoval, že není rozhodné, zda interní předpisy či denní rozkazy neobsahují výslovné uvedení, že příslušník v době přestávky za své stanoviště neodpovídá; taková detailní úprava není pro umožnění přestávky podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nezbytná (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2025, č. j. 6 As 104/2024-78).

[23] Zejména z hlediska faktické možnosti čerpání přestávek je stěžejní, zda příslušník vykonává službu na pohyblivém, či pevném stanovišti; od tohoto dělení se jednoznačně odvíjí, zda je zapotřebí pro čerpání přestávky na jídlo a odpočinek příslušníky střídat či nikoliv. Dělením na stanoviště pohyblivá a pevná se zabýval ředitel věznice ve vztahu k oddělení výkonu trestu na s. 58 a násl. a na oddělení vězeňské stráže na s. 74 a násl. prvostupňového rozhodnutí. Závěry ředitele věznice jsou v souladu s výpověďmi stěžovatelů a svědků, kteří rovněž konstatovali, že na pohyblivých stanovištích neprobíhá při čerpání přestávky na jídlo a odpočinek střídání a opuštění stanoviště se toliko hlásí nadřízenému příslušníkovi. Naproti tomu na pevných stanovištích střídání dozorců po dobu čerpání přestávky probíhat musí a pokud ke střídání z objektivních důvodů nedojde, přestávka na jídlo a odpočinek se z celkové služby neodečítá a je následně proplacena. Čerpání přestávek na jídlo a odpočinek je zaznamenáno v přílohách denních rozkazů; z těchto příloh je tedy zřejmé, který příslušník přestávku čerpal a v jakém čase. Přílohy denních rozkazů jsou stvrzeny podpisem jednotlivých příslušníků. Na základě údajů uvedených v denních rozkazech se vždy vyhotovuje směnový výkaz služeb, který opět stvrzují příslušníci svým podpisem. V řízení nebylo prokázáno, že by stěžovatelé s údaji zanesenými v denních rozkazech (respektive v přílohách denních rozkazů) nebo ve směnových výkazech v době, za kterou žádají doplacení přestávek na jídlo a odpočinek, nesouhlasili. Stěžovatelé v nyní souzené věci rovněž nikdy neoznačili konkrétní případ, kdy záznam v příloze denního rozkazu nebo ve směnovém výkazu neodpovídal reálnému (ne)čerpání přestávky na jídlo nebo odpočinek.

[24] Stěžovatelé toliko v obecné rovině bez bližšího upřesnění tvrdí, že z jejich výpovědí vyplývá, že neměli možnost přestávky čerpat. V této souvislosti Nejvyšší správní soud ve

pokračování

shodě s žalovaným podotýká, že možnost čerpat přestávky popřeli pouze stěžovatelé (přestože na některých místech konstatovali, že přestávku mohli trávit i v jídelně), avšak svědeckými výpověďmi v kombinaci s evidencí čerpání přestávek a směnovými výkazy, bylo jejich tvrzení vyvráceno.

[25] Vzhledem k tomu, že stěžovatelé neidentifikovali konkrétní dny, kdy mělo dojít k údajnému porušení práva na přestávku ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, přistoupil ředitel věznice k namátkovému ověření několika dnů v rozhodném období u namátkově vybraných účastníků řízení; tento postup je zcela v souladu s judikaturou správních soudů (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10. 2. 2022, č. j. 59 Ad 3/2021-101). Ředitel věznice nezjistil žádné nesrovnalosti, přičemž stěžovatelé nikdy nezpochybnili závěry vyplývající z takto provedeného dokazování. Nejvyšší správní soud podotýká, že na základě namátkových kontrol bylo ověřeno, že evidence čerpání přestávek na jídlo a odpočinek má svůj odraz ve výkazu odsloužených hodin stěžovatelů; rovněž bylo prokázáno, že pokud příslušník nemohl přestávku čerpat, byla mu proplacena celková doba služby bez odečtení přestávky na jídlo a odpočinek (viz s. 69 až 72 prvostupňového rozhodnutí ve vztahu k oddělení výkonu trestu a s. 84 až 88 ve vztahu k oddělení vězeňské stráže prvostupňového rozhodnutí). S těmito závěry se ztotožnil rovněž krajský soud.

[26] K přerušitelnosti služby se žalovaný vyjádřil na s. 28 až 32 napadeného rozhodnutí. Žalovaný přerušitelnost výkonu služby za účelem čerpání přestávky na jídlo a odpočinek dovozuje z povahy vykonávaných činností stěžovateli a dále z toho, že po dobu, kdy příslušníci čerpají třicetiminutovou přestávku, nemají povinnost být neustále v pohotovosti nebo připravenosti, neboť jim tuto povinnost nezakládá žádný předpis. Tímto se dle žalovaného situace stěžovatelů odlišuje od případu řešeného Ústavním soudem v nálezu sp. zn. II. ÚS 1854/20, ze dne 18. 10. 2021, v němž se Ústavní soud zabýval problematikou výkonu služby u hasičů, jejichž služba není přerušitelná, neboť jim vnitřní předpisy ukládají povinnost být během tří minut, a to i během plánované přestávky na jídlo a oddech, schopni zasáhnout. Žalovaný zmínil i další případy, kdy bylo shledáno, že službu nebylo možné z objektivních důvodů přerušit, a vysvětlil, v čem se situace stěžovatelů liší. S tímto posouzením se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Stěžovatelé v rámci řízení tyto závěry nikterak nespороvali a pouze setrvali na paušálním tvrzení, že službu nelze přerušit. Podle ustálené judikatury nadto platí, že přerušitelnost výkonu služby není popřena ani tím, že ve zcela výjimečných případech se aktivuje zákonná zakročovací povinnost stěžovatelů ve smyslu § 7 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky.

[27] Nejvyšší správní soud dále podotýká, že interní předpisy či denní rozkazy nemusí pro všechna stanoviště detailně formalizovat způsob zajištění služby po dobu čerpání přestávky povinným střídáním. Jak totiž vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, u pohyblivých stanovišť, která ze své povahy zpravidla nevyžadují nepřetržitou fyzickou přítomnost příslušníka na jednom místě, nemusí být formálně zajištěno střídání jiným příslušníkem po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2023, č. j. 3 As 256/2022-33). V rámci správního řízení nebylo zpochybněno, že pokud jde o pohyblivá stanoviště, čerpání přestávky není zpravidla podmíněno střídáním jednotlivých příslušníků. Naopak, jestliže potřeba střídání vyvstane na pevném stanovišti, je příslušník vystřídán jiným příslušníkem a pokud ne, je mu služba

proplacena bez odečtení přestávky na jídlo a odpočinek. Stěžovatelé nikdy nenamítli, že by ve vztahu k pevnému pracovišti nebyla tato pravidla dodržována.

[28] Jde-li o pohyblivá stanoviště, z rozpisu strážních a dozorčích stanovišť vyplývá, že tato nebyla určena konkrétním místem v prostoru, kde by se musel dozorce po celou dobu služby fyzicky nacházet (např. židle, z níž by dozorce neustále sledoval vězněné osoby). Z žádného vnitřního předpisu ani z provedených výpovědí rovněž nevyplynulo, že by služební úkoly byly naplánovány v takové hustotě, že by celá doba služby představovala neustálé plnění konkrétních úkolů, které by vyžadovalo soustavnou přítomnost příslušníka na daném stanovišti. Nejvyšší správní soud již v minulosti konstatoval, že povinnosti související s jednotlivými stanovišti, upravenými vnitřními předpisy, se na příslušníky vztahují pouze ve chvíli, kdy konají službu, nikoliv v době, kdy čerpají přestávku na jídlo a odpočinek (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2025, č. j. 5 As 267/2023-49).

[29] Podle stěžovatelů neexistuje rozkaz, na jehož základě by strážní nebo dozorci na pohyblivých stanovištích mohli opustit stanoviště a čerpat přestávku na jídlo a odpočinek; v takovém případě jsou příslušníci vázáni nařízením žalovaného č. 5/2016. Možností opustit pohyblivé stanoviště se souhlasem, respektive s vědomím nadřízeného se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 24. 1. 2025, č. j. 5 As 267/2023-49; v něm zdejší soud upozornil na znění § 4 písm. c) nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 5/2016, podle něhož mají příslušníci povinnost „*neopouštět stanoviště nebo vymezený úsek bez souhlasu nadřízeného nebo dokud nebude vystřídán nebo odvolán.*“ Z tohoto ustanovení Nejvyšší správní soud dovodil, že příslušníci čerpají přestávky na pokyn nadřízeného, případně s jeho vědomím, a proto nemohli čerpáním přestávek porušit nařízení generálního ředitele č. 5/2016. Tyto závěry jsou aplikovatelné i na nyní souzenou věc. Povinností informovat inspektora dozorčí služby o čerpání přestávky na jídlo a odpočinek se zabýval ředitel věznice na s. 65 a na s. 81 a násl. prvostupňového rozhodnutí. Rovněž stěžovatelé v některých případech vypověděli, že čerpání přestávek hlásili vedoucímu oddělení. Ani tato námitka proto není důvodná.

[30] K problematice odpovědnosti za stanoviště v době čerpání přestávky se ředitel věznice v prvostupňovém rozhodnutí vyjádřil tak, že pokud je příslušník na stanovišti střídán, odpovědnost za stanoviště přechází na příslušníka, který příslušníka čerpajícího přestávku vystřídal. Pokud jde o stanoviště, na němž střídání neprobíhá, neznamená to, že jsou ohroženy úkoly spojené se stanovištěm nebo úkoly pro Vězeňskou službu vyplývající z právních předpisů, neboť charakter stanoviště a úkoly na tomto stanovišti umožňují, aby služba byla přerušena. Příslušník tedy může na tomto stanovišti čerpat přestávku na jídlo a odpočinek, aniž by musel po tuto dobu plnit úkoly vyplývající ze stanoviště. Tyto závěry jsou podpořeny též svědeckými výpověďmi.

[31] Nejvyšší správní soud souhlasně s žalovaným konstatuje, že v případě čerpání přestávek na jídlo a odpočinek nešlo o svévolné opuštění stanoviště. S přestávkami na jídlo a odpočinek interní předpisy počítají, přestávky byly plánovány (a evidovány v přílohách denních rozkazů vedoucího oddělení) a příslušníci byli v rámci výkonu služby koordinováni inspektory dozorčí služby, resp. inspektory strážní služby. Ve správním řízení bylo výslechy svědků, jakož i výslechy některých účastníků řízení prokázáno, že stěžovatelé vykonávající službu na pohyblivém stanovišti svůj odchod na přestávku hlásili nadřízenému příslušníkovi.

pokračování

Jde-li o pevná stanoviště, skutečnost, že při střídání přebírá odpovědnost za stanoviště střídající příslušník, je rovněž potvrzena výpověďmi svědků. Tvrzení stěžovatelů tak nemá oporu v provedeném dokazování.

[32] Ani námitku, že stěžovatelé jsou nuceni uvádět k přílohám denních rozkazů svoji parafu, zdejší soud neshledal důvodnou. K této otázce se již vyjádřil žalovaný tak, že evidence přestávek je odpovědností inspektorů dozorcí či strážní služby, kteří mají za úkol mimo jiné řádně plánovat přestávky na jídlo a odpočinek. Žalovaný upozornil, že v případě, že nelze v naplánované době přestávku čerpat, mají tito inspektoři povinnost tuto skutečnost zaznamenat do přílohy denního rozkazu. Stejně tak dotýčný příslušník je povinen hlásit, pokud mu nebylo v konkrétní den umožněno pro objektivní důvody přestávku vyčerpat. Ředitel věznice se tvrzenou fiktivní evidencí čerpání přestávky zabýval ve svém rozhodnutí například na s. 69 a násl. ve vztahu k oddělení výkonu trestu a na s. 82 ve vztahu k oddělení vězeňské stráže a dále na s. 105 prvostupňového rozhodnutí. Žalovaný jakož i ředitel věznice též upozornili na to, že pokud stěžovatelé nemožnost čerpání přestávky nenahlásili, je zpětně takřka nemožné jejich tvrzení ověřit.

[33] S těmito závěry Nejvyšší správní soud souhlasí. V některých případech v příloze denního rozkazu skutečně bylo zaznamenáno, že konkrétní příslušník nemohl přestávku čerpat, přičemž ředitelem věznice při namátkové kontrole bylo potvrzeno, že v takovém případě byla služba proplacena jako celek bez odečtení přestávky na jídlo a odpočinek. Nejvyšší správní soud dále podotýká, že ze svědeckých výpovědí vyplývá, že evidence čerpání přestávek není pouze formální (viz například svědecká výpověď npor. Bc P. Z. nebo mjr. Mgr. F. P. nebo ppor. M. P.). Čerpání přestávky stěžovatelé stvrzují svým podpisem také v měsíčních směnových výkazech. Pokud tedy stěžovatelé měli za to, že údaje v příloze denního rozkazu stran čerpání přestávky na jídlo a odpočinek neodpovídaly realitě, měli možnost tuto skutečnost namítnout jak při podpisu přílohy denního rozkazu, tak znovu při podpisu směnového výkazu. Této možnosti však nikdy nevyužili. Stěžovatelé dále namítají, že pokud by nepodepsali směnové výkazy, nebylo by jim možné zaplatit kompletní měsíční odměnu za vykonanou práci. Tuto námitku však stěžovatelé v žalobě nevznegli, a navíc své tvrzení nepodložili žádným důkazem.

[34] Stěžovatelé neuvádějí, na základě čeho dovozují, že každé vystřídaní za účelem čerpání přestávky (i na pohyblivých stanovištích) by mělo být zaznamenáno do knihy předání a převzetí služby, včetně provedení sčítací prověrky. Žalovaný, jakož i ředitel věznice stěžovatelům opakovaně vysvětlili, že v případě čerpání přestávky se jedná o přerušení, nikoliv o ukončení služby, respektive nástup do ní. Navíc, jak už bylo výše konstatováno, pokud jde o příslušníky vykonávající službu na pohyblivých stanovištích, nemusí být jejich vystřídaní za účelem čerpání přestávky nutně třeba. Nejvyšší správní soud již v jiných případech aproboval závěr, že odchod na přestávku se v knize převzetí a předání služby neuvádí, neboť odchodem na přestávku se služba nepředává v pravém smyslu slova, jako je tomu při ukončení služby, nýbrž se služba pouze čerpáním přestávky na jídlo a odpočinek přerušuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2025, č. j. 5 As 267/2023-49, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2024, č. j. 6 As 55/2023-44). Jedinými případy, kdy je střídání příslušníků nutné, jsou pevná pracoviště, přičemž v těchto případech se střídání zaznamenává v denních rozkazech. Tuto praxi popsal ředitel věznice ve vztahu k oddělení výkonu trestu na s. 62 a ve vztahu

k oddělení vězeňské stráže na s. 75 a násl. prvostupňového rozhodnutí. Tyto závěry se stěžovatelům nepodařilo vyvrátit.

[35] Zcela mimoběžná je námitka stěžovatelů, že střídání na stanovištích trvá až dvě hodiny. Stěžovatelé na jednu stranu namítají, že ke střídání nedochází, jakkoliv by se tak dít mělo, a na druhou stranu tvrdí, že střídání není reálné, neboť by trvalo dohromady až dvě hodiny. Bez ohledu na protichůdnost tohoto tvrzení stěžovatelé nerozlišují mezi jednotlivými stanovišti, nespecifikují, v jakých případech (na kterém stanovišti) je dle jejich názoru nutná tvrzená dvouhodinová časová dotace ke střídání příslušníků za účelem čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, ani neuvádějí, z jakých předpisů to vyplývá. S ohledem na obecná a nepodložená tvrzení stěžovatelů lze odkázat na s. 64 až 65 prvostupňového rozhodnutí, kde se ředitel věznice otázkou předání a převzetí služby dostatečně podrobně zabýval. Z prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, že v případě čerpání přestávky dochází toliko ke kontrole počtu odsouzených na vycházkovém dvoře a v celách, avšak nejsou prováděny detailní úkony, které jsou spojeny s ukončením a předáním služby.

[36] Stěžovatelé zopakovali námitku, že směrnice pro výkon služby na jednotlivých stanovištích nestanovují činnost čerpání přestávky na jídlo a odpočinek. Nejvyšší správní soud již v minulosti konstatoval, že právo na přestávky na jídlo a odpočinek zakotvuje zákon, není tedy nezbytné, aby toto právo bylo stanoveno i vnitřními předpisy věznice (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2024, č. j. 6 As 55/2023-44). Nejvyšší správní soud se v minulosti rovněž vyjádřil k funkci tzv. „střídače“. Tato pozice není vyžadována, pokud jsou stanoviště obsazována dostatečným počtem příslušníků tak, aby příslušníci mohli postupně čerpat přestávku na jídlo a odpočinek v zákonném rozsahu. Čerpání plnohodnotných přestávek ve službě není nutně podmíněno skutečností, že do služby jsou veleni příslušníci, kteří zásadní dobu služby plní funkci střídače (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2024, č. j. 6 As 55/2023-44). Již v rozsudku ze dne 23. 10. 2023, č. j. 3 As 256/2022-33, Nejvyšší správní soud aproboval závěr, že pohyblivá stanoviště nevyžadují nepřetržitou přítomnost příslušníka vězeňské služby, jako tomu může být na jiných pozicích. Za takové situace proto nebylo nutné, aby během čerpání přestávky na jídlo a odpočinek došlo ke střídání jiným příslušníkem. Není tedy pravda, že předpokladem pro čerpání přestávky podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru je vystřídání příslušníků na stanovišti. Ke stejnému závěru dospěl též žalovaný (s. 26 napadeného rozhodnutí). Stěžovatelé přitom neoznačili konkrétní ustanovení žádného interního předpisu, které by pro pozice zastávané stěžovateli střídání vyžadovalo, nýbrž jen v obecné rovině uvádějí, že opuštění stanoviště kvůli přestávce není možné.

[37] Stěžovatelé v kasační stížnosti tvrdí, že ředitel věznice nemá dostatečné znalosti stran výkonu služby příslušníků na některých pozicích. Stěžovatelé jmenují konkrétní pozice příslušníků a tvrdí, že v době, kdy zastupují jiného příslušníka, není nikdo, kdo by je střídal. Nejvyšší správní soud k tomu odkazuje na výše uvedené závěry týkající se toho, že podmínkou čerpání přestávky na jídlo a odpočinek není nutné obsazovat funkci tzv. „střídače“. Zavedením funkce „střídače“ na všech služebních pozicích se zabýval žalovaný na s. 24 žalobou napadeného rozhodnutí, přičemž stěžovatelé na tuto argumentaci v žalobě nikterak nereagovali. Rovněž je nutné upozornit na to, že k této problematice, jakož i k problematice zastupování na jednotlivých stanovištích se vyjadřovali také někteří svědci (viz například mjr. Mgr. P. F. a npor. Bc. P. F.), přičemž stěžovatelé jejich výpovědi

pokračování

nijak konkrétně nespоровали. Této problematice se také podrobně věnoval ředitel věznice v prvostupňovém rozhodnutí (s. 66 a násl. ve vztahu k oddělení výkonu trestu a s. 76 a násl. Ve vztahu k oddělení vězeňské stráže). Stěžovatelé své námitky nevztáhli k jedinému konkrétnímu případu, kdy by v důsledku čerpání přestávky nebylo obsazeno stanoviště, které je pevné (u pohyblivého stanoviště bylo prokázáno, že není nezbytně nutné, aby bylo po celou dobu služby vždy obsazené). Nejvyšší správní soud připomíná, že úkolem soudů ve správním soudnictví není řešení abstraktních otázek, nýbrž poskytování ochrany proti skutečným zásahům veřejné moci do veřejných subjektivních práv fyzických (nebo právnických) osob.

[38] Ani námitce, že krajský soud nevěnoval pozornost rozpisům strážních a dozorcích služeb, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Je sice pravda, že krajský soud se k tomuto důkazu výslovně nevěnoval, nicméně stěžovatelé v kasační stížnosti neuvedli, jaký vliv na zákonnost napadeného rozsudku to mělo mít. V této souvislosti Nejvyšší správní soud podotýká, že není oprávněn domýšlet argumentaci za stěžovatele. Krajský soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného ve stejné míře obecnosti, v jaké byly formulovány žalobní námitky. Stěžovatelé po celou dobu řízení nebyli schopni identifikovat, který příslušník se měl v rozhodnou dobu nacházet na kterém stanovišti, jakým způsobem byl rozpis stanovišť porušován a kdy se tak stalo.

[39] Nejvyšší správní soud shrnuje, že stěžovatelům bylo umožněno čerpání přestávek jak normativně, tak fakticky. Nebylo prokázáno, že by nadřízení stěžovatelům nařizovali zkrácení přestávky či plnění pracovních povinností v době přestávky. Ve výjimečných případech, kdy stěžovatelé nemohli přestávku vyčerpat, měli nárok na dočerpání přestávky, respektive její proplacení. Ředitel věznice z provedených důkazů (zejména z namátkově provedených kontrol příloh denních rozkazů a výkazů odsloužených hodin) nezjistil ani jeden konkrétní případ, kdy by stěžovatelům nebyla poskytnuta přestávka, anebo kdy by nedošlo k jejímu následnému nahrazení (dočerpání) či proplacení v případě, kdy přestávku nebylo možné vyčerpat. Stěžovatelé ostatně ani žádný takový konkrétní případ po celou dobu řízení netvrdili.

[40] Nejvyšší správní soud dodává, že se nemohl zabývat kasačními námitkami stěžovatelů, jimiž stěžovatelé sporují *závěry krajského soudu* v bodech 22., 27., 41. a 43. napadeného rozsudku, neboť na těchto místech krajský soud toliko rekapituloval rozhodnutí ředitele věznice; pokud k těmto závěrům měli stěžovatelé výhrady, měli je uplatnit již v žalobě. Jinými slovy, stěžovatelé musí v kasační stížnosti zásadně reagovat na argumentaci krajského soudu, nikoliv na tu část odůvodnění rozsudku krajského soudu, v níž soud pouze shrnuje dosavadní řízení, respektive závěry žalovaného či ředitele věznice. Stěžovatelé však žádnou z těchto námitek v žalobě neuplatnili, a proto jsou nepřijatelné podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[41] Dne 16. 10. 2024 bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno zpětvzetí kasační stížnosti celkem deseti stěžovatelů. Konkrétně se jedná o stěžovatele g), j), k), q), r), y), ab), ap), aq) a au). Dne 30. 10. 2024 podal zpětvzetí kasační stížnosti stěžovatel h). Z doručených podání je zřejmé, že projev vůle, jímž došlo ke zpětvzetí kasační stížnosti těchto stěžovatelů, je jednoznačný a nevzbuzuje žádné pochybnosti. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 47 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. a v souvislosti s § 33 odst. 8 s. ř. s. tato zpětvzetí

vzal na vědomí (výrok II.). Vůči stěžovatelům g), h), j), k), q), r), y), ab), ap), aq) a au) má výrok II. tohoto rozsudku stejné účinky, jako zastavení řízení.

[42] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovanému, jemuž by dle pravidla úspěchu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatelů a), b), d) - f), i), l) - p), s) - x), z), aa), ac) - ao), ar) - at) a av) - bd) náležela, žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti těchto stěžovatelů nepřiznal (výrok III.). Je-li řízení zastaveno (fakticky stejné důsledky má, výrok II.), žádný z účastníků nemá právo na náhradu řízení (výrok IV.).

[43] Jde-li o žalobce c), Nejvyšší správní soud dodává, že v kasační stížnosti ze dne 25. 9. 2024 tento žalobce nebyl označen a rovněž jako stěžovatel nebyl označen ani v doplnění kasační stížnosti ze dne 27. 9. 2024. Nejvyšší správní soud s ním proto jako se stěžovatelem nemohl jednat a rozhodnout o něm.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 18. července 2025

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu